

Lgh:

Kako je pri nas v šoli.

8. V aprilu.

Rad bi vam povedal, kako lepo je bilo o velikonočnih počitnicah, pa se bojim, da boste rekli: »Samo o počitnicah govoril!« Bom pa rajši govoril o šoli in pouku.

Bilo je prav ta mesec. Imeli smo petje. Gospod učitelj je igral na harmonij, mi smo pa peli. Gledal sem, kako gospod učitelj pritiska na tipke: kamor je pritisnil, povsod je zapelo. Radoveden sem bil, če bo harmonij tudi meni zapel? Učitelju zapoje, to vem; ampak učitelj je učitelj, njega mora vsak ubogati; jaz sem pa le bore učenček. Pritisnil sem tudi jaz. Harmonij je — o čudo! — zapel tudi meni! Kaj bi bil dal za to srečo, sam ne vem.

Gospod učitelj me je pogledal.

»Ali si ti?«

Pokimal sem kakor junak, ki se zaveda, da nekaj zna.

Gospod učitelj pa je pokazal, da mu ni všeč to moje znanje. Prijel me je za sladke, moj obraz pa se

je spačil in pričel sem z drugačno muziko, ki je bila mojim součencem tako všeč, da so nekateri cepetali...

Te dni so nam v šoli začeli praviti, da bodimo pripravljeni, ker vsak dan lahko pride v šolo gospod nadzornik! Nam, ki hodimo domov proti kolodvoru, so še posebno zabičevali, da se moramo dostojno vesti in tuje ljudi pozdravljati, da ne bo mislil gospod nadzornik, da gre med divjake.

»Saj že olika zahteva, da odrasle tuje ljudi vedno pozdravljate. Kakor boste pozdravili, tako se vam bo odzdravilo.«

Tako so nas v šoli učili in mi smo tako lepo pozdravljali, da bi bil nas lahko vsak gospod nadzornik vesel.

Gospoda nadzornika pa vseeno ta mesec še nismo pričakali, čeprav so govorili, da je bil že v nekaterih šolah.

Prav vesel je bil zdaj za nas pouk v kmetijstvu. Nič ne rečem, da mi pozimi ta pouk ni po godu. Toda pozimi smo se učili preveč iz knjig: o davkih, o zavarovanju, o snagi v hlevih, o kakovosti zemlje. Veliko bolj prijetno je pa spomladi, ko se učimo drevje cepiti, kopati, saditi, obsipati in vse to in še mnogo drugega delamo zunaj na šolskem vrtu.

Malo debelo smo pogledali, ko so v cerkvi oznanili že ta mesec prvo sveto obhajilo. Zakaj to? Mi smo šli k prvemu svetemu obhajilu šele na dan svetega Alojzija; prejšnje čase so hodili pa šele ob sklepu šolskega leta.

Gospod katehet nas je povabil, naj ob tej priliki tudi mi, ki smo pri prvem že bili, pristopimo h Gospodovi mizi, češ, da bomo s prvoobhajanci vred tudi mi praznovali obletnico prvega svetega obhajila. Nekateri so rekli, da nimamo zdaj obletnice, ampak pozneje.

»To nič ne de,« je dejal gospod katehet, »prvo sveto obhajilo je in spodobi se, da se ta dan tudi vi spominjate dne, ko ste bili prvič povabljeni uživati kruh življenja.«

Šli smo, pa je bilo.

»Boste že spoznali, zakaj tako ravnam,« je dejal gospod katehet. Mi smo ugibali in ugibali, toda naša pamet je še prekratka.

Tudi to vam smem še zaupati, da sem par svojih tovarišev poslal »po aprila«. Sam sem pa pazil, kar se je dalo, da me kdo ne povleče ta dan za nos. In res: ves dan in še malo čez je šlo vse po sreči. Zvečer sem pa mislil, da je že vseh neumnosti konec, sem pa prenehal biti oprezen in šel sem k sosеду »po aprila«. Saj bi vam še naprej povedal, kako je bilo in kako so me pri sosеду pogledali, in nič bi ne rekel, če bi se vi malo posmejali, toda bojim se, da ne bi imel potem celo leto miru, če vam povem, kako sem bil neumen. Zato je boljše, če sem kar lepo tiho.

Samo to vam želim, da bi bili vi bolj pametni in bolj previdni, kakor sem bil jaz. Hlapec mi je rekel: Komur je pamet gnila, ga lahko pošlješ vsak dan po aprila.

Za malo se mi je zdelo. Ni bilo dolgo, je pa on šel, četudi ni bilo prvega.

Lea Fatur:

Smrt išče iskre.

Ogenj je podoba življenja, zato so častili in čuvali v starih časih ogenj. V dobi, ko ni bilo še žveplenk, je zagrebla gospodinja zvečer skrbno ogenj in razgrebla zjutraj pepel, razpihala iskre in zakurila. To zagrebanje pa je imelo tudi drug pomen. Nekdaj so verovali, da pride ponoči smrt v hišo in išče iskre, da razpiha ogenj in se pogreje. Kjer najde iskro in se pogreje, tjakaj ne pride, dokler se ne iztečejo hišnim bivalcem ure. Gorje pa zanikarni gospodinj, če je pozabila na poznega gosta: njeno življenje ugasne kmalu, kakor je ugasnila iskra v pepelu.

Bila je gospodinja v Pohorju, ki je pogašala zvečer ogenj, tako da ni ostala iskrica v pepelu. Večkrat jo je opominjal gospodar, naj misli na gosta, ki lahko pride zvečer in se ne bo mogel ogreti; toda gospodinja se mu je posmehovala.